

RAJASTHAN PUBLIC SERVICE COMMISSION, AJMER

SYLLABUS OF COMPETITIVE EXAMINATION FOR THE POST OF SENIOR TEACHER

SECONDARY EDUCATION DEPARTMENT

ગુજરાતી

Paper- II

PART – (i) માધ્યમિક અને ઉચ્ચ. માધ્યમિક સ્તર સંબંધિત અભ્યાસક્રમ :

ગુજરાતી વ્યાકરણ :-

- સંજ્ઞા	- સંધિ	- અલંકાર
- સર્વનામ	- સમાસ	- છંદ
- વિશેષણ	- શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ	- રૂઢિપ્રયોગો
- કાળ	- વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો	- કહેવતો
- લિંગ/વચન	- પર્યાયવાચી/સમાનાર્થી શબ્દો	- વિભક્તિ
- જોડણીશુદ્ધિ	- તળપદા શબ્દો	- દ્વિરુક્તિ અને રવાનુકારી
- વાક્ય પરિવર્તન	- કૃદંત	- શબ્દકોશ ક્રમ
- ક્રિયાપદ	- નિપાત	- અવ્યય
- ક્રિયાવિશેષણ	- ઉપસર્ગ/પૂર્વ પ્રત્યય અને પર પ્રત્યય	- સંયોજકો
- વિરામચિહ્નો	- વર્ણભેદે અર્થભેદે શબ્દો	- વાક્યના પ્રકારો
- ધ્વનિશ્રેણી	- સ્વર અને વ્યંજનો	

PART – (ii) ગુજરાતી વિષયનું સ્નાતક સ્તર સુધીનું સામાન્ય જ્ઞાન :

(A)

- ગુજરાતી ભાષા : ઉદ્ભવ – વિકાસક્રમ – રાજકીય-સામાજિક પશ્ચાદભૂ – વિશિષ્ટતાઓ – મર્યાદાઓ – ઉચ્ચારણ પ્રક્રિયા અને વાક્ય અવયવો – ભાષાના ધ્વનિઘટકો – ગુજરાતની પ્રાદેશિક બોલીઓ
- મધ્યકાલીન સાહિત્ય સ્વરૂપો – સાહિત્યકારો
- સાહિત્ય સ્વરૂપો : પદ, રાસ-રાસો, ફાગ-ફાગુ, આખ્યાન, પ્રબંધ, કાફી, છપ્પા, પદ્યવાર્તા, ગરબા-ગરબી, ચાબખા

- સાહિત્યકારો : નરસિંહ મહેતા, મીરાંબાઈ , પ્રેમાનંદ, અખો, દયારામ, ભોજા ભગત, ધીરા ભગત, વલ્લભ મેવાડો
- લોકસાહિત્ય : લોકસાહિત્યના પદ્ય અને ગદ્ય સ્વરૂપો, ચારણી લોકસાહિત્ય
 - જૈન અને જૈનેતર સર્જકોનું સાહિત્ય
 - મધ્યકાલીન ગુજરાતી ભક્તિ અને જ્ઞાનમાર્ગી સાહિત્ય – ધર્મ પ્રધાન સાહિત્ય છે.

(B) અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્ય :

- સુધારકયુગ – સાક્ષર યુગ (પંડિત યુગ) – ગાંધીયુગ – સ્વાતંત્ર્યોત્તર યુગ (અનુગાંધીયુગ) – આધુનિક અને અનુઆધુનિક યુગના સંદર્ભમાં
- અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્ય સ્વરૂપો :

- નવલકથા	- ઊર્મિકાવ્ય/ગીત
- નવલિકા (ટૂંકીવાર્તા)	- ગઝલ
- લલિત નિબંધ	- સોનેટ
- નાટક/એકાંકી	- ખંડકાવ્ય
- લઘુકથા	- મુક્તક
	- હાઇકુ

PART – (iii) ગુજરાતી વિષય શિક્ષણ વિધિ (પદ્ધતિ)નું જ્ઞાન.

- ગુજરાતી ભાષાશિક્ષણ :
 - ભાષાનું સ્વરૂપ અને અધ્યયન પ્રક્રિયા
 - ભાષાવિકાસને અસર કરતાં પરિબળો
 - માતૃભાષા શિક્ષણ : અર્થ, સંકલ્પના, મહત્ત્વ
 - ભાષા શિક્ષણના હેતુઓ
 - શિક્ષણની પરંપરાગત (પદ્ધતિઓ) વિધિ
 - શિક્ષણની આધુનિક (પદ્ધતિઓ) વિધિ
 - વિદ્યાર્થી વ્યવહાર
 - વિદ્યાર્થીના મનોવલણ
 - ભાષા શિક્ષણના કૌશલ્યો (ગુજરાતી ભાષાકીય પ્રાવિણ્ય)
 - ગુજરાતી ભાષા શિક્ષણની પ્રયુક્તિઓ અને પદ્ધતિઓ
 - ભાષાશિક્ષણમાં વ્યાકરણ શિક્ષણનું મહત્ત્વ.

For the competitive examination for the post of **Senior Teacher:-**

1. The question paper will carry maximum **300 marks**.
2. Duration of question paper will be **Two Hours Thirty Minutes**.
3. The question paper will carry **150 questions** of multiple choices.
4. Negative marking shall be applicable in the evaluation of answers. For every wrong answer one third of the marks prescribed for that particular question shall be deducted.
5. Paper shall include following subjects:-
 - (i) Knowledge of Secondary and Senior Secondary Standard about relevant subject matter.
 - (ii) Knowledge of Graduation Standard about relevant subject matter.
 - (iii) Teaching Methods of relevant subject.
